

V.7220.352.2016.BW

**Pan
Piotr Gliński
Minister Kultury
i Dziedzictwa Narodowego
I Wiceprezes Rady Ministrów**

ul. Krakowskie Przedmieście 15/17
00-071 Warszawa

Do mojego Biura docierają sygnały, dotyczące sposobu realizacji kontroli posiadania odbiornika radiofonicznego lub telewizyjnego, wskazujące na brak precyzyjnego uregulowania prawnego tej materii. Chodzi przede wszystkim o uprawnienia pracowników Poczty Polskiej S.A. do dokonywania czynności kontrolnych w mieszkaniu abonenta.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 21 kwietnia 2005 r. o opłatach abonamentowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1204, z późn. zm., dalej: „uopab”), kontrolę wykonywania obowiązku rejestracji odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych oraz obowiązku uiszczania opłaty abonamentowej prowadzi operator wyznaczony w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2016 r. poz. 1113, z późn. zm.). Stosownie do treści art. 7 ust. 1a uopab operator wyznaczony jest uprawniony do otrzymywania danych z rejestru Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. z 2016 r. poz. 722, z późn. zm.).

Do opłat abonamentowych oraz do opłaty naliczanej za używanie niezarejestrowanego odbiornika radiofonicznego lub telewizyjnego, stosuje się przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji w zakresie egzekucji obowiązków o charakterze pieniężnym (art. 7 ust. 3 uopab). Uprawnionymi do żądania wykonania w drodze egzekucji administracyjnej obowiązku rejestracji odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych oraz obowiązku uiszczania opłaty abonamentowej są kierownicy jednostek operatora wyznaczonego (art. 7 ust. 5 uopab). W przypadku stwierdzenia używania niezarejestrowanego odbiornika radiofonicznego lub telewizyjnego kierownik jednostki

operatora wyznaczonego przeprowadzający kontrolę wydaje decyzję, w której nakazuje rejestrację odbiornika oraz ustala opłatę za używanie niezarejestrowanego odbiornika radiofonicznego lub telewizyjnego (art. 7 ust. 6 uopab).

Zasady wykonywania czynności kontrolnych, w tym wzór upoważnienia do wykonywania czynności kontrolnych oraz tryb jego wydawania zostały określone w rozporządzeniu Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 10 września 2013 r. w sprawie kontroli wykonywania obowiązków związanych z opłatami abonamentowymi (Dz. U. poz. 1140, dalej: „Rozporządzenie”). Rozporządzenie to określa, poza wzorem upoważnienia, jednostkę operatora wyznaczonego uprawnioną do przeprowadzania na terenie kraju kontroli wykonywania obowiązku rejestracji odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych oraz obowiązku uiszczania opłaty abonamentowej za ich używanie. Jednostką tą, w rozumieniu § 2 Rozporządzenia, jest Centrum Obsługi Finansowej Poczty Polskiej S.A.

W praktyce powstała wątpliwość, czy pracownik Poczty Polskiej S.A. jest *de facto* uprawniony do wejścia do mieszkania celem ustalenia posiadania odbiornika radiofonicznego lub telewizyjnego przez obywatela. Wątpliwość ta ma charakter konstytucyjny.

Nienaruszalność mieszkania to jedna z podstawowych zasad konstytucyjnych wyrażona w art. 50 Konstytucji RP. Przepis ten stanowi, że przeszukanie mieszkania, pomieszczenia lub pojazdu może nastąpić jedynie w przypadkach określonych w ustawie i w sposób w niej określony. Oznacza ona zakaz zakłócania swobodnego korzystania z własnego mieszkania, co wiąże się ściśle z prawem do ochrony prawnej życia prywatnego, zagwarantowanym przez art. 47 Konstytucji RP. Nienaruszalność mieszkania można określić zatem jako zakaz wkraczania do niego i przebywania w nim bez zgody właściciela lub innej uprawnionej osoby albo bez wyraźnej podstawy ustawowej.

Wobec powyższego dla realizacji celów uzasadniających naruszenie miru domowego konieczne jest istnienie jasnych reguł określonych na poziomie ustawowym, które wskazują podmiot uprawniony, przesłanki oraz warunki działania. Tymczasem ustawodawca w przypadku kontroli posiadania odbiornika radiofonicznego lub telewizyjnego nie zapewnił przepisów prawnych *expressis verbis* regulujących tę materię. Przepisy dotyczące opłat abonamentowych nie zawierają ustawowego obowiązku wpuszczenia pracowników Poczty Polskiej S.A. do mieszkań, nawet w sytuacji wylegitymowania się przez nich oraz przedstawienia celu kontroli.

Nadto pragnę nadmienić, że przedstawiony problem uprawnień pracowników Poczty Polskiej S.A. do dokonywania czynności kontrolnych w mieszkaniu abonenta został również przedłożony Ministrowi Infrastruktury i Budownictwa. W udzielonej odpowiedzi z dnia 21 listopada 2016 r., znak sprawy: DPO.WPSM.024.2.2016/MF (1574), Minister

poinformował, że ewentualna zmiana przepisów uopab w kwestii sposobu przeprowadzania kontroli oraz uprawnień pracowników Poczty Polskiej S.A. do dokonania czynności kontrolnych w mieszkaniu abonenta pozostaje w gestii Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

W związku z powyższym, na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2014 r. poz. 1648, z późn. zm.), zwracam się do Pana Ministra, z uprzejmą prośbą o zajęcie stanowiska w przedstawionej sprawie.